

FUNDACIÓ VIVER DE BELL-LLOC

Seu social: Cardedeu

Àmbit geogràfic: Comarcal

Forma jurídica: Fundació

- 219 persones treballadores
- 158 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 14 persones voluntàries

Nombre actual de persones ateses

- 455 persones ateses a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 191 persones ateses a serveis a persones amb problemàtica de salut mental
- 6 persones ateses a serveis específics vinculats a l'àmbit de l'execució penal

www.vivelloc.cat

Breu història de l'organització

Els orígens de la nostra entitat es remunten a l'any 1982, a partir de la inquietud d'un grup de pares i mares preocupats pel futur dels seus fills, alumnes de l'Escola-Viver "Castell de Sant Foix", en acabar la seva etapa escolar. Per canalitzar els esforços i fer viable el projecte, aquest grup de famílies, juntament amb professionals del sector, va constituir una associació i va fundar "Viver de Bell-lloc".

Actualment, el fruit d'aquesta iniciativa és el grup Viver de Bell-lloc, format per dues fundacions sense ànim de lucre: Fundació Lluïsa Oller (que agrupa tots els serveis assistencials, de formació, inserció i orientació dirigits al col·lectiu, i concentra els serveis transversals i administratius) i Fundació Viver de Bell-lloc (que desenvolupa tota l'acció empresarial del grup i té com a objectiu la realització de projectes que promoguin la creació de llocs de treball pel col·lectiu de persones amb disCapacitat a través del seu Centre Especial de Treball). Ambdues entitats comparteixen la mateixa missió, visió i valors.

A finals de 2023 comptàvem amb un total de 646 persones ateses, 271 persones en plantilla, 116 persones inserides al món laboral, 61 persones ateses en serveis d'habitatge, 43 en serveis de lleure i 30 persones ateses en serveis d'atenció diürna.

Missió

Fundació Viver de Bell-lloc és una entitat sense ànim de lucre de Cardedeu (Vallès Oriental) amb més de 40 anys de trajectòria i que té com a missió promoure el creixement personal i la inclusió social i laboral de persones en risc d'exclusió, especialment aquelles amb disCapacitat intel·lectual o un trastorn de la salut mental sever.

Mitjançant diferents projectes i serveis oferim acompanyament i suport perquè aquestes persones puguin dur a terme el seu projecte de vida, perquè creiem fermament en què una societat plenament inclusiva on totes les persones tinguin les mateixes oportunitats és possible.

Descripció de l'activitat

La Fundació Viver de Bell-lloc (d'ara endavant, FVB), com dèiem al punt anterior, és la responsable de desenvolupar totes les accions per la inserció laboral i té com a objectiu la realització de projectes socials i empresarials que aconseguixin a la creació de llocs de treball, formació ocupacional i inserció laboral al mercat ordinari.

Dins l'àmbit dels projectes socials de la FVB hi ha un eix, contemplat al Pla Estratègic de la nostra entitat, que és el de relació amb l'entorn. Aquest és important perquè des de FVB volem tenir

més relació amb altres organitzacions i fer projectes conjunts, perquè apostem per dur a terme activitats de sensibilització i conscienciar sobre les necessitats de les persones en situació de vulnerabilitat, en especial aquelles amb disCapacitat intel·lectual i/o un trastorn de la salut mental sever.

Teixir aliances amb altres organitzacions, tant del sector empresarial com social, permet que l'impacte de les accions augmenti considerablement i aquestes sinergies permeten l'accés a coneixements nous, l'aprofitament dels recursos mutus i la generació d'innovació a través de la col·laboració, i el projecte que presentem a aquests premis n'és un exemple.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

SALTAREM BARRERES!

Breu descripció

Aquest és un projecte inclusiu d'intervenció social amb perspectiva comunitària que han treballat estretament dues entitats arrelades al Vallès Oriental que no havien treballat conjuntament amb anterioritat: Fundació Viver de Bell-lloc com a titular i que en aquesta ocasió ha donat suport i acompanyament com a entitat que promou el creixement personal i la inclusió social i laboral de persones en situació de vulnerabilitat (en especial aquelles amb disCapacitat intel·lectual i/o un trastorn de la salut mental sever) i Erol Urbà com a entitat experta en dinamització de projectes d'intervenció social a través de l'art urbà.

Amb aquest projecte es buscava l'activació social i artística de persones amb disCapacitat intel·lectual o un trastorn de la salut mental sever, per transcendir el consum passiu i esdevenir agents creadors i compromesos en la construcció del món que volen habitar, en pro de la convivència, el respecte i la inclusió.

El projecte ha consistit en 9 sessions de treball on hi ha participat activament un grup de 8 participants (6 persones amb disCapacitat intel·lectual i trastorn de la salut mental sever i 2 persones sense disCapacitat) i tres persones de la cooperativa Erol Urbà, encarregada de dissenyar i dinamitzar les sessions. En aquestes sessions s'han generat espais de creació i aprenentatge compartit entre les participants per tal de transferir eines tècniques i expressives que han culminat amb l'elaboració col·lectiva d'una obra interdisciplinària de rap, producció musical i audiovisuals. Tant la lírica, com la base musical i la ideació de l'audiovisual han estat dutes a terme per totes les persones participants de manera conjunta.

El resultat del projecte ha estat un videoclip que en només 20 dies comptava amb més de 1600 reproduccions a YouTube (<https://youtu.be/yLkh23XqlAO?feature=shared>) i que ha generat un bon impacte a mitjans de comunicació territorials i inclús ha sortit al TN migdia de TV3 (<https://acortar.link/XPHH2d>).

Aportació de valor de la iniciativa

Aquest projecte ha generat diferents beneficis a les parts interessades. Tot el que siguin projectes inclusius i a la comunitat enforteixen a aquesta, milloren les relacions i, per tant, la qualitat de vida de les participants, especialment de les persones en situació de vulnerabilitat. Aquesta iniciativa ha permès facilitar l'accés a un dret fonamental com és l'ocupació del temps lliure d'aquestes persones a la seva comunitat. Les ha apoderat i ha enfortit la cohesió social i la participació de totes elles. El rap ha estat la forma d'expressió artística ideal per donar veu a les experiències, desafiaments i aspiracions de les participants.

Aquest projecte ha beneficiat i impactat directament també a la comunitat en general, ja que ha aportat valor i ha estat altaveu d'aspectes com l'estigma associat a la disCapacitat i/o trastorns de la salut mental, les etiquetes i estereotips entre altres, i tot transmès en primera persona i del puny i lletra de les participants en el projecte.

Necessitat a la que respon

Des de Fundació Viver de Bell-lloc feia temps que buscàvem oferir altres opcions de participació en les persones ateses a la nostra entitat. Som persones diverses i, per tant, amb diversitat d'interessos, diversitat d'aficions i diversitat de competències i habilitats. Buscàvem opcions de participació des d'un vessant comunitari, de treball cooperatiu, apoderament personal i acompanyades per alguna entitat del territori amb experiència i coneixements per poder-nos acompanyar.

Després de conèixer la tasca de l'altra entitat amb la qual hem col·laborat vàrem veure molt clar que era clau poder facilitar un espai a persones amb disCapacitat intel·lectual o un trastorn de la salut mental sever en el que mitjançant un procés creatiu poguessin donar veu a les seves inquietuds i fomentar el seu esperit crític amb l'objectiu de localitzar interseccions entre les seves problemàtiques individuals i les estructures de l'entorn i la societat amb les que es troben.

Principals objectius assolits

L'objectiu general del projecte era facilitar l'espai anteriorment explicat, obert a qualsevol persona major d'edat (amb preferència per públic jove, d'entre 18 i 30 anys) en situació de vulnerabilitat del Vallès Oriental, en especial aquelles amb disCapacitat intel·lectual o un trastorn de la salut mental sever. Aquest objectiu s'ha aconseguit, arribant a un total de 6 persones en situació de vulnerabilitat i 2 sense (per metodologia i funcionament del projecte s'esperava un grup de màxim 10 persones).

Pel que fa a objectius més específics s'han pogut assolir els següents:

- Que les persones participants siguin agents actius del seu propi aprenentatge.

- Consciència col·lectiva i construcció de la identitat comunitària.
- Impacte social i retorn a la comunitat.
- Foment del treball col·laboratiu i la no-competència.
- Valoració de les diferències i celebració de la diversitat.
- Presa de decisions i consens com a pràctica democràtica.
- Autoconeixement i construcció de la identitat a través de diferents disciplines artístiques.
- Fomentar la sensibilització a la comunitat envers les necessitats i els drets de les persones amb disCapacitat i trastorn de la salut mental.

Aquest projecte també ha fet palesa la força i poder del treball en xarxa i les aliances com a eines generadores de canvi, transformació i impacte social, al treballar-se conjuntament entre dues entitats amb formes jurídiques diferents (fundació i cooperativa) i que encara no havien treballat mai.

Principals resultats obtinguts

A escala quantitativa hem complert amb els indicadors que ens havíem marcat a l'inici del projecte:

- Nombre de persones amb disCapacitat intel·lectual i TSM que participen en el programa: valor esperat 8/10, valor final 10.
- Nombre de persones amb disCapacitat i TMS que finalment realitzen els tallers: valor esperat 6, valor final 6.
- Nombre d'impactes a mitjans de comunicació (premsa escrita, digital i televisió): nombre d'aparicions esperat 3, nombre final d'aparicions (en data de la redacció d'aquest escrit) 6.
- Grau de satisfacció de les persones participants en el programa: valor esperat 4 sobre 5, valor final 5.

L'àmbit qualitatiu podríem resumir-ho en l'impacte emocional, social i cultural que ha tingut en les persones participants i que s'ha pogut apreciar en el resultat de les enquestes de satisfacció i les entrevistes individuals que s'han dut a terme amb totes elles. En els tallers, i amb la creació de la lletra, música i ideació de l'audiovisual com a context, s'han treballat competències emocionals (com en treballar el contingut de la lletra, què volíem transmetre, fer-ho en grup...) però també transversals com la lectoescriptura (escriure lletra, la rima), el coneixement de conceptes tècnics musicals bàsics, el foment de la creativitat i l'autoexpressió, oferint així una sortida per a compartir les seves experiències, pensaments i emocions a través de la música entre altres.

Abast de l'experiència

L'extensió i impacte dins la comunitat d'aquest projecte ha arribat lluny, més enllà del nostre territori.

Primer perquè es va poder arribar a persones que fins al moment no havien participat d'experiències similars (impacte vers les persones involucrades), a escala de comunitat creiem fermament que el contingut de la cançó, la seva música i l'audiovisual que l'acompanya oferirà beneficis a la nostra comunitat, promovent canvi social, de mirada.

Un altre punt important és el fet que el projecte ha involucrat i arribat a una àmplia gamma de persones dins de la comunitat.

Per acabar, el fet que una cadena televisiva com TV3 el repliqués al seu telenotícies de cap de setmana ens ha permès que l'abast anés molt més enllà i arribés a tota Catalunya (i inclús més enllà gràcies a les xarxes socials) i la seva perdurabilitat serà infinita, ja que el videoclip està penjat a YouTube, com comentàvem en un punt anterior.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 4

Membres equips directius: 1

Ateses: 6 (la participació va ser de 8 persones, però 6 eren persones amb disCapacitat intel·lectual i/o un trastorn de la salut mental sever).

Voluntàries: 1

Principals factors clau d'èxit

Resumint molt, perquè hem detectat diversos factors, en destacaríem:

- La participació activa de les persones amb disCapacitat intel·lectual i/o un trastorn de la salut mental sever.
- La col·laboració i cooperació entre la nostra entitat, Fundació Viver de Bell-lloc i Erol Urbà SCCL.
- El poder d'adaptació per part de les persones que varen liderar les diferents sessions, per tal de treballar amb una atenció centrada en les persones i ajustada a les seves necessitats d'acompanyament i suport, però també a les seves potencialitats.
- El suport institucional: comptar amb el suport de l'Ajuntament de Cardedeu, que va cedir l'espai per dur a terme els

tallers, així com del teixit associatiu, sobretot a l'hora de fer arribar el projecte molt enllà, ha estat també un element clau d'èxit, així com d'aportació de legitimitat al projecte.

- Impacte cultural: el fet de treballar mitjançant el rap com a estil musical ha estat una forma d'expressió cultural que ressonarà amb diverses audiències, la qual cosa permet que el projecte influeixi en la identitat i el sentit de pertinença de la comunitat.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Desenvolupar una iniciativa sempre pot presentar desafiaments i dificultats. Algunes de les dificultats en què ens hem trobat són:

- La gestió del temps: hem hagut de ser rigoroses en la gestió del temps per tal de garantir la sostenibilitat i el manteniment de la motivació de les persones participants i no sempre ha estat senzill, però ha estat un repte superat.
- Finançament: que les persones participants assumissin el cost total del projecte era poc factible i des de Fundació Viver de Bell-lloc es va assumir el cost del projecte amb la certitud de que es buscarien fonts de finançament alternatives, tot i que per ara no s'han pogut aconseguir, però tot i les dificultats, ho farem.

Amb creativitat, determinació i col·laboració entre les persones i entitats que hem estat vinculades al projecte ha garantit que tot i aquestes petites dificultats aquest, com ja hem comentat, hagi estat un èxit (i amb moltes ganes de repetir).

Elements innovadors que aporta la iniciativa

Una iniciativa innovadora pot aportar diferents elements, en el nostre cas, en el projecte "Saltarem Barreres", ho resumiríem tot en els següents elements innovadors clau:

- La mateixa metodologia de treball i intervenció ha estat un element innovador: basada en l'aprenentatge horitzontal, les experiències i treball cooperatiu, la comunicació, l'empoderament personal (i grupal) així com l'atenció centrada en la persona.
- Utilitzar l'art urbà (en concret la lírica, el rap, la producció musical i l'audiovisual) com a eina per impulsar un projecte empoderador per a persones amb especials dificultats ple de càrrega emocional i sentit social.
- La forma de col·laborar entre les dues entitats que hem treballat plegades, o directament el fet d'haver-ho dut a terme plegades, sumant coneixements, metodologies i valors.

- Totes les estratègies creatives que s'han utilitzat per abordar un problema existent com són els estereotips, les etiquetes i l'estigma associat a la disCapacitat i la problemàtica derivada d'un trastorn de la salut mental.
- Que tot el projecte hagi estat amb les persones en situació de vulnerabilitat com a protagonistes, agents actives.
- Utilitzar l'art urbà (rap, audiovisuals i producció musical) com a eina per a arribar, com dèiem amb anterioritat, a públics diversos, sobretot el jove, un públic tant necessari i únic per treballar la inclusió.

Factors que permeten la transferència i replicabilitat

Aquest projecte té tots els punts per poder transferir-se i replicar-se:

- Disposem del detall dels processos i els resultats del projecte.
- La metodologia, estructura del projecte, coneixements dels i les professionals que el lideren així com els tallers disposen de suficient flexibilitat per adaptar-se a diferents contextos i persones participants.
- L'avaluació dels aprenentatges és de fàcil identificació.
- Tant el nostre territori com territoris propers disposen de suficient xarxa i aliances per a poder compartir coneixements i recursos.
- Tant la nostra entitat com Erol Urbà, tenim experiència, disposició i eines per poder teixir noves aliances i replicar projectes com aquest o vinculats a altres disciplines d'art urbà i transformació social.

Per part nostra ja tenim definit que aquest format es repetirà l'any vinent i tenim a les portes de resolució d'una subvenció un nou projecte de creació de murals de grafiti a diferents poblacions de la nostra comarca, també liderat per ambdues entitats.